

НАШИТЪ ДУХОВНИ ВОДАЧИ.

ПЕТКО Р. СЛАВЕЙКОВЪ.

Той е една отъ най-ярко очертанитъ фигури въ редицата на народнитъ будители. Съ многостранната си плодovита дейность като поетъ, учителъ, публицистъ, общественикъ се шири въ три епохи: възраждането, националнитъ борби и следъ освобождението. Неспокоенъ, немирень въ младини, по-късно той проявява удивителна енергия въ борбата съ гръцкото духовенство и непоколибима упоритостъ по отношение пълното разрешаване на черковния въпросъ. Той е единъ отъ водачитъ на българитъ по тоя въпросъ и настоява, скжсването на връзкитъ съ патриаршията да бже пълно и окончателно, та да се образува българска черква, съвършено независима и самостояйна. Заслугитъ му въ воденето на тая борба и въ пълното ѝ възтържествуване сж неопценими. Оpoznалъ още отъ младъ пакостното влияние на гръцкото духовенство не само лично върху себе си, но и изобщо върху широката маса на българския народъ, той се заклева да отмъсти за поруганата честъ на племето си. И изпълнява клетвата си: българската черква въ 1870 г. става чрезъ султански ферманъ свободна и независима съ свой духовень глава — екзархъ. Пропагандата си за тая целъ той води главно чрезъ в. „Македония“, който отчасти се списва и на гръцки или на български, но съ гръцки букви, за да могатъ да го четатъ и ония българи, които не познаватъ още родната си азбука. Влиянието на тоя вестникъ е голъмо.

Свършилъ килийното училище и бидейки самоукъ, той спечелва всичко, каквото знае, чрезъ продължителень и упоритъ трудъ. Гонень отъ гръцкия търновски митрополитъ, задето люто го е осмълъ за недостойнитъ му дѣла, той обикаля много села и градове, дето

престоява, като учителъ де по-вече, де помалко. Така нему се удава да опознае поблизо нуждитъ и стремежитъ народни, да проникне изтънко въ духа и съдържанието на народното ни творчество, както и да долови и възприеме външната форма и художественитъ обрати на народнитъ пѣсни. Това обстоятелство е благоприятствувало върху понататъшното творчество въ духа на народната поезия. Така той успѣва да си изработи поетичень езикъ, който послужва на новата на поезия за изразъ вече на чисто свѣтски мисли и национални чувства. Славейковъ туря здрави основи на новобългарския езикъ, а заедно съ това и на новобългарската поезия. Той скжсва рѣзко съ традициитъ на черковно-славянския езикъ и съ религиозно-мистичния духъ на старата ни книжнина. Поетитъ, които идатъ следъ него, намиратъ пѣтя значително разчистень и продължаватъ съ по-голѣмъ успѣхъ усвършаването на новобългарския книжовень езикъ и вдълбочаването на поезията. Заслугитъ му и въ това отношение не сж малки.

Петко Р. Славейковъ.

Посгавень да работи при тежки условия, заставень да задовлява най-разнообразни нужди на събуждащия се народъ, пилѣещъ по тоя начинъ енергията си въ различни посоки, той ималъ твърде малко време да употреби за несъмненитъ си поетични дарби. Отъ друга страна, ржководень отъ дълбокото съзнание, че поезията трѣбва да бже въ услуга на голѣмата идея за освобождаване на народа, той обръщаль малко внимание на поетичнитъ достойнства на трудоветъ си. . . Ето защо, всичко, каквото е създалъ, носи печата на незавършеностъ, или на явна тенденция, или пъкъ на преследване практични цели. Хумористичниятъ тонъ на нѣкои отъ работитъ му явно е насочень да бичува